

Lektury do egzaminu z historii historiografii z elementami metodologii historii / studia magisterskie II stopnia /

Podręczniki:

- A. F. Grabski, *Dzieje historiografii*, Poznań 2003.
- D. R. Kelley, *Granice historii. Badanie przeszłości w XX wieku*, Warszawa 2009.
- G. G. Iggers, *Historiografia XX wieku. Przegląd kierunków badawczych*, Warszawa 2010.

Historiografia XX wieku:

- J. Appleby, L. Hunt, M. Jacob, *Powiedzieć prawdę o historii*, Poznań 2000.
- K. Bachmann, *Długi cień Trzeciej Rzeszy. Jak Niemcy zmieniali swój charakter narodowy*, Wrocław 2005.
- S. T. Bębenek, *Myślenie o przeszłości*, Warszawa 1981.
- R. de Felice, *Interpretacje faszyzmu*, Warszawa 1976.
- G. Duby, B. Geremek, *Wspólne pasje*, Warszawa 1995.
- *Faszyzmy europejskie 1922-1945 w oczach współczesnych i historyków*, /red./ J. W. Borejsza, Warszawa 1979.
- Filipowicz, M., *Emigranci i Jankesi. O emigracyjnych historykach Rosji*, Lublin 2007.
- U. Frevert, *Mąż i niewiasta. Niewiasta i mąż. O różnicach płci w czasach nowoczesnych*, Warszawa 1997.
- M. Górny, *Między Marksem a Palackym. Historiografia w komunistycznej Czechosłowacji*, Warszawa 2001
- Tenże, *Przede wszystkim ma być naród. Marksistowskie historiografie w Europie Środkowo-Wschodniej*, Warszawa 2007.
- Andrzej F. Grabski, *Kształty historii*, Łódź 1985
- *Historia. Mentalność. Tożsamość. Miejsce i rola historii w życiu narodu polskiego i ukraińskiego w XIX i XX wieku*, /red./ J. Pisulińska, P. Sierżęga, L. Zaskilniak, Rzeszów 2008
- *Historia społeczna. Historia codzienności. Mikrohistoria* /red./ E. Grzędziński, Warszawa 1996.
- *Historiker-streit. Spór o miejsce Trzeciej Rzeszy w historii Niemiec* /red./ J. Holzer, Londyn 1990.
- J. Hrycak, *Nowa Ukraina. Nowe interpretacje*, Wrocław 2009.
- A. Janicki, *Lew Nikołajewicz Gumilow /1912-1992/ jako historyk cywilizacji rosyjskiej*, Łódź 2011.
- J. Kocka, *O historii społecznej Niemiec*, Poznań 1997.
- J. Krasuski, *Z dziejów niemieckiej myśli politycznej XIX i XX w. Eseje filozoficzno-historyczne*, Poznań 1965.
- M. Kurkowska-Budzan, *Historia zwykłych ludzi. Współczesna angielska historiografia dziejów społecznych*, Kraków 2003.
- G. Mann, *Ludzie myśli, ludzie władzy, historia*, Kraków 1997.

- G. L. Mosse, Kryzys ideologii niemieckiej. Rodowód intelektualny Trzeciej Rzeszy, Warszawa 1972.
- T. Nipperdey, Rozważania o niemieckiej historii, Warszawa 1999.
- H. Olszewski, Nauka historii w upadku. Studium o historiografii i ideologii historycznej w imperialistycznych Niemczech, Warszawa 1982.
- W. Piasek, Historia jako wiedza lokalna. „Antropologiczne przesunięcie w badaniach nad historiografią PRL, Toruń 2011.
- R. Pipes, Rosja, komunizm i świat. Wybór esejów, Kraków 2002.
- P. Pleskot, Intelktualni sąsiedzi. Kontakty historyków polskich ze środowiskiem „Annales” 1945-1989, Warszawa 2010.
- Powrót do historii. Europa Środkowa i Wschodnia w historiografii /red./ W. Balcerak, Warszawa 1994.
- Psyche i Klio. Historia w oczach psychohistoryków /red./ T. Pawelec, Lublin 2002.
- T. Schramm, Historycy francuscy o genezie Wielkiej Wojny, Poznań 1984.
- M. H. Serejski, Przeszłość i terażniejszość. Studia i szkice historiograficzne, Wrocław 1965.
- Sonderweg. Spory o „niemiecką drogę odrębną” /oprac./ H. Orłowski, Poznań 2008.
- Z. J. Winnicki, Współczesna doktryna i historiografia białoruska /po roku 1989 / wobec Polski i polskości, Wrocław 2003.
- T. Wiślicz, Krótkie trwanie. Problemy historiografii francuskiej lat dziewięćdziesiątych XX wieku, Warszawa 2004.

Metodologia historii, historiozofia, nowe kierunki we współczesnej humanistyce:

- F. Ankersmit, Narracja, reprezentacja, doświadczenie. Studia z teorii historiografii, Kraków 2005.
- P. Aries, Czas Historii, Warszawa 1996.
- R. Aron, Opium intelektualistów, Warszawa 2000.
- H. Arendt, Między czasem minionym a przyszłym, Warszawa 1994.
- P. Bagby, Kultura i historia, Warszawa 1975.
- I. Berlin, Cztery eseje o wolności, Warszawa 1997
- M. Bloch, Pochwała historii, Warszawa 1960.
- F. Braudel, Historia i trwanie, Warszawa 1971.
- J. Bratkiewicz, Teoria przedkapitalistycznej formacji społecznej w kulturach orientalnych, Wrocław-Warszawa 1989.
- Tenże, Wielkoruski szowinizm w świetle teorii kontynuacji, Warszawa 1991.
- M. Broda, J. Kurczak, P. Waingertner, Komunizm w Rosji i jego polskie interpretacje, Łódź 2006.
- M. Bugajewski, Historiografia i czas. Paula Ricoeura teoria poznania historycznego, Poznań 2002.
- Tenże, Brzemie przeszłości. Zło jako przedmiot interpretacji historycznej, Poznań 2009.
- M. Bugajewski, M. Solarska, Współczesna francuska historia kobiet. Dokonania – perspektywy – krytyka, Bydgoszcz 2009.
- P. Burke, Historia i teoria społeczna, Warszawa 2000.
- E. Carr, Historia. Czym jest, Warszawa 1999.

- Z. Czarnecki, Przyszłość i historia. Studia nad historyzmem i ideą prospekcji dziejowej w historii filozofii, Lublin 1981.
- Czy koniec historii ? /red./ I. Lasota, Warszawa 1991.
- Czy historia może się cofnąć ? /red./ B. Łagowski, Kraków 1993.
- Czy przeszłość powinna być inna ? Studia z teorii i historii historiografii /red./ M. Bugajewski, Poznań 2008.
- A. Demandt, Historia niebyła, Warszawa 1999.
- Dokąd zmierza współczesna humanistyka ? /red./ T. Kostyrko, Warszawa 1994.
- E. Domańska, J. Topolski, W. Wrzosek, Między modernizmem a postmodernizmem. Historiografia wobec zmian w filozofii historii, Poznań 1994.
- E. Domańska, Mikrohistorie, Poznań 1999 /wyd. II 2005/
- E. Domańska, Historie niekonwencjonalne. Refleksja o przeszłości w nowej humanistyce, Poznań 2006
- Z. Drozdowicz, J. Topolski, W. Wrzosek, Swoistości poznania historycznego, Poznań 1990.
- M. Dymkowski, Wprowadzenie do psychologii historycznej, Gdańsk 2003.
- Dzieło literackie jako źródło historyczne / red./ Z. Stefanowska, J. Sławiński, Warszawa 1978.
- M. Eliade, Mit. Sacrum. Historia, Warszawa 1970.
- A. Flis, Antynomie wielkiej wizji. Rekonstrukcja i krytyka marksowskiej teorii historii, Kraków 1990.
- M. Foucault, Filozofia, historia, polityka. Wybór pism, Warszawa 2000.
- Tenże, Słowa i rzeczy. Archeologia nauk humanistycznych, Warszawa 2007
- F. Fukuyama, Koniec historii, Warszawa 1996.
- Tenże, Ostatni człowiek, Warszawa 1997.
- F. Furet, Prawdziwy koniec Rewolucji Francuskiej, Kraków 1994.
- Tenże, Przeszłość pewnego złudzenia. Esej o idei komunistycznej w XX w., Warszawa 1996.
- H. G. Gadamer, Prawda i metoda, Kraków 1993.
- L. Gandhi, Teoria postkolonialna, Poznań 2008.
- Granice dyscyplinarne w humanistyce / red./ J. Kowalewski, W. Piasek, M. Śliwa, Olsztyn 2006.
- H. H. Hahn, Stereotypy – tożsamość – konteksty. Studia na polską i europejską historią, Poznań 2011.
- R. Hilberg, Pamięć i polityka. Droga Historyka zagłady, przeł. J. Giebułtowski, Warszawa 2012
- Historia: o jeden świat za daleko /red./ E. Domańska, Poznań 1997.
- Historia, metodologia, współczesność /red./ J. Pomorski, Lublin 1998.
- Historyk wobec źródeł. Historiografia klasyczna i nowe propozycje metodologiczne / red./ J. Kolbuszewska, R. Stobiecki, Łódź 2010. - I. Hodder, Czytanie przeszłości, Warszawa 1995.
- M. Horkheimer, Początki mieszczańskiej filozofii dziejów, Warszawa 1995.
- S. P. Huntington, Zderzenie cywilizacji, Warszawa 1997.

- Gra i konieczność. Zbiór rozpraw z historii historiografii i filozofii historii / red./ G. Dominiak, J. Ostoja-Zagórski, W. Wrzosek, Bydgoszcz 2005.
- Interpretacja jako konstrukcja /red./ J. Topolski, Poznań 1998.
- K. Kazimierska, Biografia i pamięć. Na przykładzie pokoleniowego doświadczenia ocalonych z zagłady, Kraków 2008.
- J. Kmita, Historyzm i jego obecność w praktyce naukowej, Warszawa 1990.
- Kołakowski i inni /red./ J. Skoczyński, Kraków 1995.
- L. Kołakowski, Główne nurty marksizmu. Powstanie. Rozwój. Rozkład, t. I-III, Paryż 1976.
- R. Koselleck, Semantyka historyczna, Poznań 2001.
- Tenże, Warstwy czasu. Studia z metahistorii, Warszawa 2012.
- J. Kowalewski, Kreacje przeszłości. Szkice z antropologii historii, Toruń 2012.
- T. S. Kuhn, Dwa bieguny. Tradycja i nowatorstwo w badaniach naukowych, Warszawa 1985.
- Z. Kuderowicz, Filozofia dziejów, Warszawa 1973.
- M. Kula, Zegarek historyka, Warszawa 2001.
- Tenże, Przeszłość: spadek nie do odrzucenia, Poznań 2001.
- Tenże, Nośniki pamięci historycznej, Warszawa 2002.
- Tenże, Religiopodobny komunizm, Warszawa 2003.
- Tenże, Krótki raport o użytkowaniu historii, Warszawa 2004.
- Tenże, Historia moja miłość / z zastrzeżeniami/, Lublin 2005.
- J. Le Goff, Historia i pamięć, Warszawa 2007.
- Ch. Lorenz, Przekraczanie granic. Eseje z filozofii historii i teorii historiografii, Poznań 2009.
- K. Löwith, Historia powszechna i dzieje zbawienia. Teologiczne przesłanki filozofii dziejów, Kęty 2002.
- H. Mamzer, Archeologia i dyskurs. Rozważania meta archeologiczne, Poznań 2004.
- S. Mazurek, Wątki katastroficzne w myśli rosyjskiej i polskiej 1917-1950, Wrocław 1997.
- Metodologiczne problemy narracji historycznej /red./ J. Pomorski, Lublin 1990.
- H.I. Marrou, O poznaniu historycznym, Kraków 2011
- M. Moskalewicz, Totalitaryzm, narracja, tożsamość. Filozofia historii Hannah Arendt, Toruń 2013
- Narodowe i europejskie aspekty polityki historycznej /red./ B. Korzeniewski, Poznań 2008.
- Oblicza przeszłości /red./ W. Wrzosek, Poznań 2011.
- Obserwacja uczestnicząca w badaniach historycznych / red./ B. Wagner, P. Wiślicz, Zabrze 2008.
- Opowiadanie historii w niemieckiej refleksji teoretycznohistorycznej i literaturoznawczej od oświecenia do współczesności /red./ J. Kałużny, Poznań 2003.
- O rewolucji. Obrazy radykalnej zmiany społecznej / red./ K. Brzechczyn, M. Nowak, Poznań 2007.
- J. Ortega y Gasset, Wokół Galileusza, Warszawa 1993.

- Pamięć i polityka historyczna. Doświadczenia Polski i jej sąsiadów / red./ S. M. Nowinowski, J. Pomorski, R. Stobiecki, Łódź 2008.
- Pamięć wypędzonych. Grass, Beneš i środkowoeuropejskie rozrachunki, /oprac./ P. Buras, P. M. Majewski, Warszawa 2003.
- Pawelec T., Dzieje i nieświadomość. Założenia teoretyczne i praktyka badawcza psychohistorii, Katowice 2004.
- Tenże, Z drugiej strony Atlantyku : "młodsza Europa" w dawnych syntezach amerykańskich : (ze studiów nad historiografią Europy Środkowo-Wschodniej w Stanach Zjednoczonych), Cieszyn 2013.
- Perspektywy historiozoficzne /red./ J. Litwin, Wrocław-Warszawa 1979.
- K. Polasik, Antropologiczny rekonesans historyka. Szkice o antropologii historycznej, Bydgoszcz 2008.
- K. Pomian, Historia. Nauka wobec pamięci, Lublin 2006.
- J. Pomorski, Historyk i metodologia, Lublin 1991.
- Tenże, Paradygmat "New Economic History". Studium z teorii rozwoju nauki historycznej, Lublin 1985.
- K. R. Popper, Nędza historycyzmu, Warszawa 1984.
- Tenże, Społeczeństwo otwarte i jego wrogowie, t. I-II, Warszawa 1993
- Problemy współczesnej metodologii historii /red./ W. Wrzosek, Bydgoszcz 2009.
- Psyche i Klio. Historia w oczach psychohistoryków /red./ T. Pawelec, Lublin 2002.
- Przemiany pamięci społecznej a teoria kultury /red./ B. Korzeniewski, Poznań 2007.
- A. Radomski, Kultura. Tekst. Historiografia, Lublin 1999
- Tenże, Historiografia a kultura współczesna, Lublin 2006
- P. Ricoeur, Pamięć, zapomnienie, historia, Kraków 2006
- Rzeczy i ludzie. Humanistyka wobec materialności /red./ J. Kowalewski, W. Piasek, M. Śliwa, Olsztyn 2008.
- M. Solarska, Historia zrewoltowana. Pisarstwo historyczne Michela Foucaulta jako diagnoza teraźniejszości i projekt przyszłości, Poznań 2006.
- Taż, S/przeciw – historia. Wymiar krytyczny historii kobiet, Bydgoszcz 2011.
- R. Stobiecki, Bolszewizm a Historia. Próba rekonstrukcji bolszewickiej filozofii dziejów, Łódź 1998.
- M. Styczyński, Amor futuri albo eschatologia zrealizowana. Studia nad myślą Nikołaja Bierdiajewa, Łódź 1992.
- B. Szacka, Czas przeszły, pamięć, mity, Warszawa 2006
- J. Szacki, Dylematy historiografii idei oraz inne studia i szkice, Warszawa 1991.
- A. Szpociński, P. T. Wojciechowski, Przeszłość jako przedmiot przekazu, Warszawa 2006
- Światooglądy historiograficzne /red./ J. Pomorski, Lublin 2002.
- R. Traba, Historia - przestrzeń dialogu, Warszawa 2006
- Tenże, Przeszłość w teraźniejszości. Polskie spory o historię na początku XXI wieku, Poznań 2009.
- J. Topolski, Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej, Poznań 1996.

- Tenże, Świat bez historii, Warszawa 1978.
- Tenże, Marksizm i historia, Warszawa 1977.
- Tenże, Nowe idee współczesnej historiografii, Poznań 1980.
- Tenże, Rozumienie historii, Warszawa 1978.
- Tenże, Prawda i model w historiografii, Łódź 1982.
- Tenże, Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej, Warszawa 1996.
- Tenże, Wolność i przymus w tworzeniu historii, Warszawa 1990.
- A. Walicki, Marksizm i skok do Królestwa Wolności. Dzieje komunistycznej utopii, Warszawa 1996.
- J. W.N. Watkins, Wyjaśnianie historii. Indywidualizm metodologiczny i teoria decyzji w naukach społecznych, Wrocław 2001.
- H. White, Poetyka pisarstwa historycznego, Kraków 2000.
- A. Wolff-Powęska, Pamięć brzemię i uwolnienie. Niemcy wobec nazistowskiej przeszłości /1945-2010/, Poznań 2011.
- P. Witek, M. Mazur, E. Solska (red.), Historia w kulturze współczesnej. Niekonwencjonalne podejścia do przeszłości, Lublin 2011.
- M. Woźniak, Doświadczenie historii. Kulturowy i społeczny wymiar mitu rewolucji, Lublin 2003.
- Tenże, Przeszłość jako przedmiot konstrukcji, Lublin 2009.
- W. Wrzosek, Historia. Kultura. Metafora. Powstanie nieklasycznej historiografii, Wrocław 1995.
- Tenże, O myśleniu historycznym, Bydgoszcz 2009.
- M. Wichrowski, Spór o naturę procesu historycznego /od Hebrajczyków do śmierci Fryderyka Nietzschego/, Warszawa 1995.
- P. Witek, Kultura – film – historia. Metodologiczne problemy doświadczenia audiowizualnego, Lublin 2005.
- Zagłada. Współczesne problemy rozumienia i przedstawiania /red./ P. Czapliński, E. Domańska, Poznań 2009.
- K. Zamorski, Dziwna rzeczywistość. Wprowadzenie do ontologii historii, Kraków 2009
- J. Zdybel, Filozofia Robina George'a Collingwooda, Lublin 1997.
- L. Zdybel, Idea spisku i teorie spiskowe w świetle analiz krytycznych i historycznych, Lublin 2002.
- A. Ziębińska-Witek, Holocaust. Problemy przedstawiania, Lublin 2005.
- Taż, Historia w muzeach. Studium ekspozycji Holocaustu, Lublin 2011.
- A. Zybertowicz, Między dogmatem a programem badawczym. Problemy stosowania teorii materializmu historycznego we współczesnej historiografii polskiej, Warszawa 1990.
- Tenże, Przemoc i poznanie. Studium z nie – klasycznej socjologii wiedzy, Toruń 1995.
- J. Żakowski, Rewanż pamięci, Warszawa 2002.